

Terveyskeskuksen innovaatorahastosta rahoitettujen hankkeiden loppuraportti

RUISTA RANTEESEEN – OTE OMASTA ELÄMÄSTÄ INNOVAATORAHASTOHANKE (1.1–31.12.2012)

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa alueiden terveyden edistämistä ja terveyserojen kaventamiseen kohdistuvaa työtä. Tavoitteena on myös löytää keinoja matalakynnyksisen terveysneuvonnan tarjoamiseen asukkaan asuinympäristössä tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Toiminta kohdennetaan asukkaan ympäristöihin, joissa he pääsääntöisesti jo valmiiksi liikkuvat ja pyritään tuomaan väestölle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluja tuttuun ympäristöön. Tavoitteena on myös saada avun tarpeessa olevat asukkaat eri toimijoiden palvelujen tarjoajan piiriin.

Hankkeen keskeisimmät tavoitteet ovat väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäiseminen sekä sosiaali- ja terveystalouden kehittäminen.

Hankkeen taustaa

Ruista ranteeseen - hanke on Helsingin terveyskeskuksen sekä Kansanterveyslaitoksen (nykyään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, THL), jo vuonna 2008 yhteistyössä kehittämä alueellinen terveyden edistämisen toimintamalli, jossa kansanterveystyön ja terveysasemien ammattilaiset ja muut yhteistyökumppanit tapaavat alueen asukkaita yleisötapahtumassa. Yhteistyö THL:n kanssa loppui vuonna 2010 jolloin Helsingin terveyskeskus jatkoi itsenäisesti yleisötapahtumien järjestämistä.

Hankkeen toimenpiteet

Vuonna 2012 terveystapahtumat on järjestetty kahtena isona tapahtumana Etelä ja Länsi yhdessä ja Itä ja Pohjoinen yhdessä. Suunnitellessa yleisötapahtumat huomioitiin kunkin alueen erityistarpeet, erityisesti syrjäytyneet tai syrjäytymisvaarassa olevat. Tapahtumiin oli sovittu yhteinen teema, joka liittyi ravitsemukseen ja nimi oli Terveys Piknic.

Etelän-Lännen terveyspäivää vietettiin 10.5.2012 ja Idän-Pohjoisen päivä oli 20.9.12. Tapahtumia suunniteltiin aktiivisesti eri toimijoiden kanssa kuukausittain ennen tapahtumaa.

Väestön aktiivista osallistumista ja kiinnostusta tapahtumien aiheisiin pyrittiin lisäämään sillä että terveystapahtumiin kutsuttiin eri virastojen ja kansanterveydellisesti tärkeiden järjestöjen osallistumista ko. tapahtumaan. Terveystapahtuman tavoitteena oli myös turvata alueiden toimijaverkoston jatkuvuus tapahtuman jälkeen ja osa terveystapahtumasta saatu hyöty olisi myös toimijoiden hyötyminen toimijaverkoston tiivistymisestä.

Tapahtumia oli mukana järjestämässä terveyskeskuksen lisäksi Helsingin kaupungin liikunta- ja sosiaalivirasto, erinäiset pääkaupunkiseudun järjestöt ja opiskelijoita oppilaitoksesta Arcada ja Metropolia ammattikorkeakoulun opiskelijat.

Ruotsinkielinen väestö ja heidän tarpeet huomioitiin, sillä että ruotsinkielistä tapahtumaa järjestettiin omaa ohjelma Svenska familjecenterin tiloissa ruotsinkielisille lapsiperheille ja ikäihmisille Senioritalolla.

Hankkeen toteutumisaikataulu

1. Ensimmäinen yhteistyökokous noin puoli vuotta ennen ensimmäistä terveystapahtumaa jolloin tehdään suunnitelma terveystapahtuman sisällöstä. Tapaamiseen kutsutaan muut järjestöt jotka olivat mukana
2. Kokoukset eri toimitsijoiden ja työntekijöiden kanssa noin kerran kuukaudessa ja ennen tapahtumaa noin kahden viikon välein

3. Yhteistyö Helsingin kaupungin viestinnän kanssa

Esitteet+ julisteet (valmiina noin 2 kuukautta ennen tapahtumaa)
Intranet ja internet
Lehdistötiedote
Omat verkostot

4. Arviointitilaisuus

Palautelomake (paikan päällä/palautelaatikko+palkinnot)
Toimijoiden ja työntekijöiden palaute ja arviointi

Toteutuneet kustannukset

Innovaatorahaa (Ruista ranteeseen) oli vuodelle 2012 myönnetty yhteensä 20.000 €, josta vuonna 2012 on käytetty 5345,75 €. Ruista Ranteeseen Innovaatorahastosta saatuja rahoja, jotka käyttämättä 14.654,25 €, anottiin siirrettäväksi vuodelle 2013. Lisäksi anottiin myös uutta rahoitusta 20.000€ vuodelle 2013. Käyttämättä jääneen rahoitusosuuden siirtämistä ja uutta rahoitusta ei kuitenkaan myönnetty.

Kustannuserittely (yhteinen molemmista tapahtumista):

Kuluerä	euroja	käyttötarkoitus	yhteensä
Palkkio	600,00 €	juontopalkkio	2038,75 €
Palkkio	200,00 €	hanurinsoitto	
Palkkio	938,75 €	liikunnasta hyvinvointia	
Palkkio	300,00 €	trubaduuri	
Sivukulut	137,50 €	kokoustarjoilu	674,50 €
	537,00 €	ruokailu päivän aikana toimitsijoille	
Aineistokulut	550,00 €	ilmapallot	1724,50 €
	445,00 €	t-paidat Tas-toimitsijoille	
	100,00 €	arpajaisvoitto	
	49,50 €	omenat, jakelu kävijöille	
	580,00 €	soppatykki	

Tekniikka	408,00 €	äänentoisto, kuuluvuus	408,00 €
Tilakustannukset	500,00 €	esitykset ja lava	500,00 €
Yhteensä			5345,75 €

Hankkeen saavutetut tulokset

Yleisiä huomioita:

- toimijaverkosto vahvistui
- paljon samoja toimijoita kuin aiemmin
- opiskelijoilla merkittävä osuus tapahtumissa
- päävastuuta alueella pitää jakaa kahdelle ihmiselle, muuten järjestelyt ovat liian raskaat
- pienemmällä alueella ei kannata hajauttaa tapahtumapisteitä liikaa eri paikkoihin
- neuvoloista toivottiin enemmän osallistumista
- yleisesti ottaen asukkaita tavoitettiin hyvin ja tapahtumista jäi positiivinen mieli

Alueellisen terveystapahtumien päivien aikana kerättiin asukkailta/kävijöiltä palautetta lomakkeelle. Etelän-Lännän terveystapahtumassa lomakkeita palautettiin yhteensä 79 kpl, joista 22 kpl erittäin hyvää, 50 kpl hyvää, 3 kpl kohtalaista ja 4 kpl huonoa palautetta. Vastaajista miehiä oli 12 ja naisia 67. Idän-Pohjoisen terveystapahtumassa lomakkeita palautettiin yhteensä 277 kpl, joista palautteista 148 kpl antoi arvion erittäin hyvä, 122 kpl hyvää, 5 kpl kohtalaista ja 2 kpl jossa ei ollut annettu arviota.

Annettu palaute on kauttaaltaan erittäin hyvää ja tapahtumaa pidettiin onnistuneena. Joitakin kohtia nousi kuitenkin esiin ja niitä on hyvä harkita seuraavia tapahtumia järjestettäessä. Yksi näistä oli tiedottaminen, jonka myös tapahtumaan osallistuneet työntekijät huomioivat arvioinneissaan. Tapahtuman tiedottamisesta oli tehty mediasuunnitelma ja tiedottamiseen erityisesti panostettu. Palautteet olivat hyvin samankaltaisia riippumatta siitä, oliko se tullut yleisöltä tai yhteistyökumppaneilta.

Vastaukset kertovat myös siitä, että tapahtumat kannattaa järjestää paikoissa, joissa ihmiset muutenkin liikkuvat paljon, jolloin sattumalta paikalla olijat kasvattavat osallistujien määrää ja tavoitetaan useampia ihmisiä.

Tapahtumassa mukana olleiden työntekijöiden arvioinneissa nousi edelleen harkittaviksi asioiksi mm. tapahtuman järjestämisaikajankohta (esim. Etelä-Länsi toukokuun alku).

Kaiken kaikkiaan osallistuneiden työntekijöiden palautteista näkyi välitön into, hyväksi koettu henki ja tyytyväisyys tämäläiseen toimintamuotoon asukkaiden tavoittamiseksi. Kokemus vahvisti käsitystä jalkautuvan toiminnan ja yhdessä tekemisen tarpeellisuudesta.

Haasteena tällaisten tapahtumien järjestämisessä on saada riittävästi tietoa toteutuuko hankeen tavoitteet ja saavutetaanko asukkaat/väestö ja pystymmekö vastaamaan heidän tarpeisiin. Tällaiset tapahtumat ovat antoisia mutta samalla suuritöisiä jolloin todettiin että on tärkeää kohdentaa ”oikein” tiettyyn asiakasryhmään kuten esim. eläkeläiset, työttömät ja maahanmuuttajat. Arviointitilaisuudessa heräsi ajatus että osallistuisiko Helsingin terveyskeskus vastaisuudessa esim. ”Maailman kylässä festivaaliin 2013”.

Järjestelyihin oli varattu riittävästi aikaa ja budjettiraami piti todella hyvin. Muita rahoituslähteitä ei ole ollut innovaatorahaston lisäksi.

Helsinki 14.3.2014

Monica Lindberg, Etelä-Lännän neuvolatoiminnan ja lapsiperheiden kotipalvelun ylihoitaja